

Ravnoteža na finansijskom tržištu

Prof. Maja Baćović

06.03.2020.

Funkcije novca

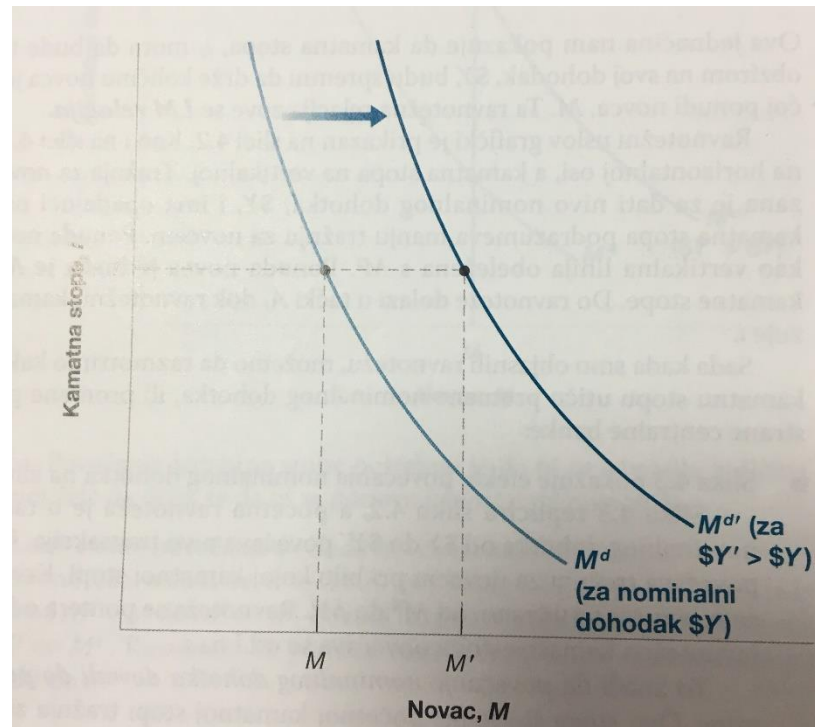
- ▶ Novac – univerzalna roba
- ▶ Savremeno sredstvo za razmjenu i standardna jedinica kojom se izražavaju cijene i dugovi
- ▶ Funkcije
 - ▶ Posrednik u razmjeni
 - ▶ Sticanje blaga (riznica vrijednosti)
 - ▶ Jedinica za obračun

Tražnja za novcem

- ▶ Determinante:
 - ▶ Nivo transakcija – transakciona tražnja
 - ▶ Kamatne stope

- ▶ $M^d = f(Y, i)$

Tražnja za novcem

Tražnja za novcem, ponuda novca i ravnotežna kamatna stopa

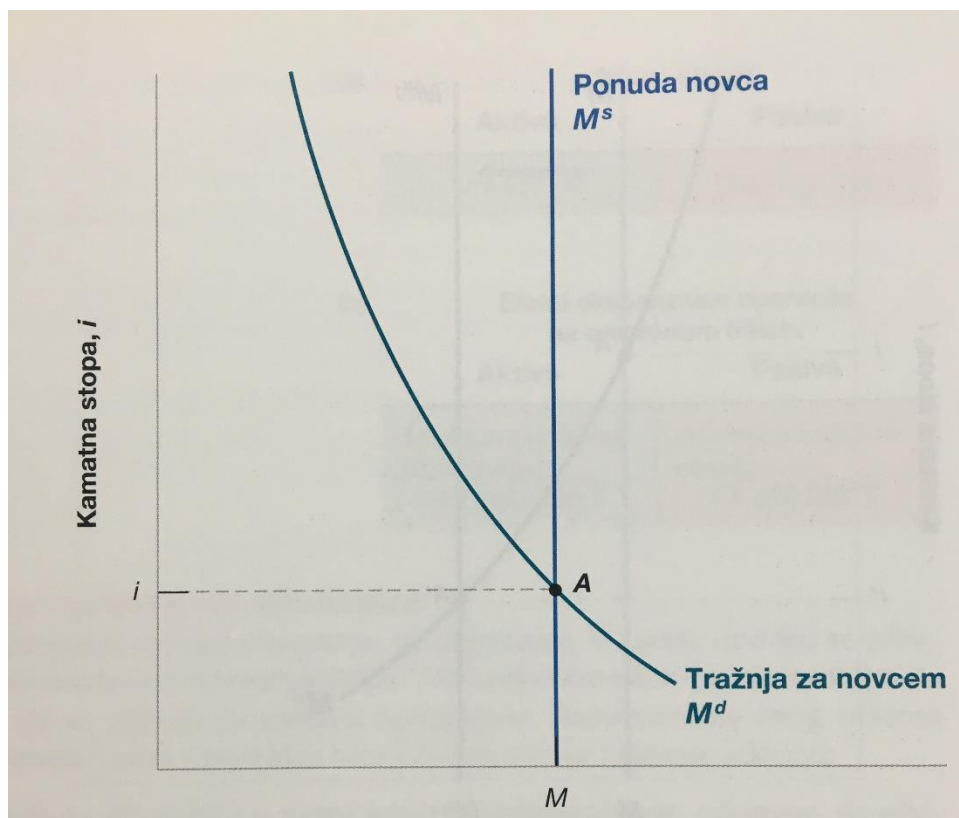
- ▶ Ravnoteža:

$$M^s = M^d$$

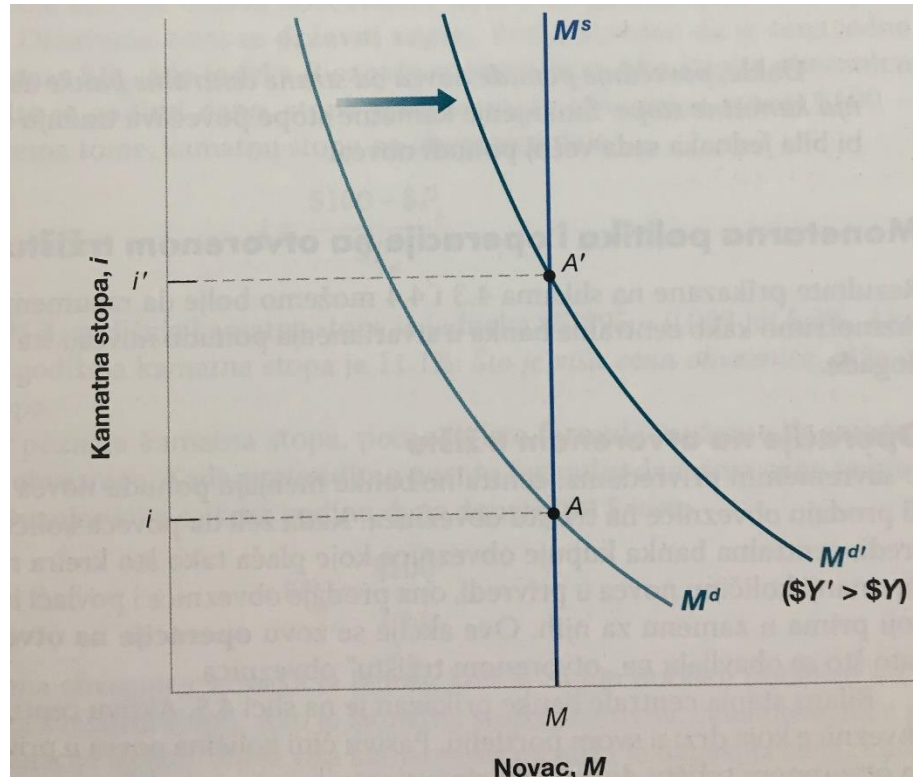
- ▶ Odnosno

$$M^s = f(Y, i)$$

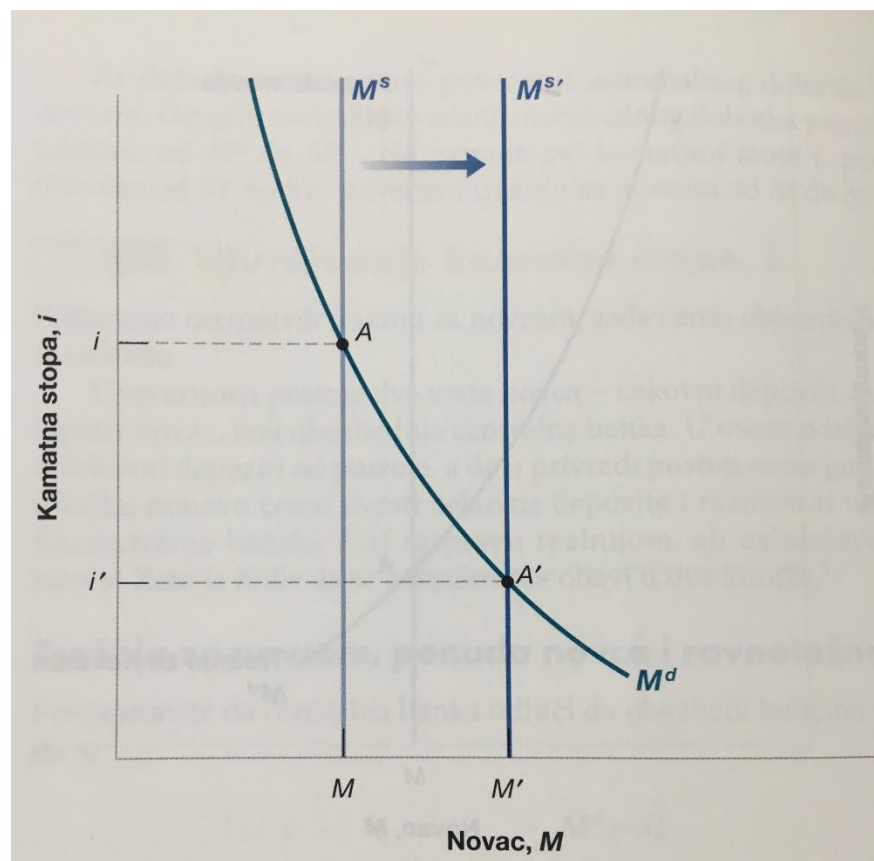
Utvrdživanje kamatne stope

Efekti povećanja nominalnog dohotka na kamatnu stopu

Efekti povećanja ponude novca na kamatnu stopu

Primjer 1.

- ▶ Funkcija tražnje za novcem ima sledeći oblik:

$$M^d = Y(0,4 - i)$$

- ▶ Ako je dohodak jednak 1000€, kolika je tražnja za novcem pri kamatnoj stopi od 6% i 8%?

$$M^d = Y(0,4 - i) = 1000(0,4 - 0,06) = 340€$$

$$M^d = Y(0,4 - i) = 1000(0,4 - 0,08) = 320€$$

Primjer 1a.

- ▶ Funkcija tražnje za novcem ima sledeći oblik:

$$M^d = Y(0,4 - i)$$

- ▶ Ako se dohodak poveća sa 1000€ na 1200€, koliko će se promijeniti tražnja za novcem pri kamatnoj stopi od 6%?

$$M^d = Y(0,4 - i) = 1000(0,4 - 0,06) = 340\text{€}$$

$$M^d = Y(0,4 - i) = 1200(0,4 - 0,06) = 408\text{€}$$

Primjer 2.

- ▶ Cijena obveznice koja dospijeva za godinu dana, i kojom je garantovan iznos isplate od 200€ na dan dospijeća, iznosi 185 €.
- ▶ Izračunati kamatnu stopu na obveznicu

$$i = \frac{200 - 185}{185} = 0,081 = 8,1\%$$

Primjer 3.

- ▶ Ako nam je poznata kamatna stopa, možemo izračunati cijenu obveznice na sledeći način:

$$P_B = \frac{200}{(1 + i)} = \frac{200}{1,081} = 185\text{€}$$

- ▶ Ako se kamatne stope smanjuju, što se dešava sa cijenom obveznica?

$$P_B = \frac{200}{(1 + i)} = \frac{200}{1,05} = 190\text{€}$$

Primjer 4.

Ako je data funkcija tražnje za novcem:

$$M^d = Y(0,4 - i)$$

Pri nivou dohotka od 100€, i ponudi novca od 30€, kamatna stopa jednaka je:

$$M^s = M^d$$

$$30 = 100(0,4 - i)$$

$$0,4 - i = 0,3$$

$$i = 0,1 = 10\%$$

Pri nivou dohotka od 100€, i ponudi novca od 35€, kamatna stopa jednaka je:

$$M^s = M^d$$

$$35 = 100(0,4 - i)$$

$$0,4 - i = 0,35$$

$$i = 0,05 = 5\%$$

Ponuda novca

- ▶ Monetarna politika
 - ▶ Emisija novca (eskontne kamatne stope)
 - ▶ Operacije na otvorenom tržištu (kupovina i prodaja obveznica)
 - ▶ Obavezne rezerve

Ponuda novca u CG

- Medjunarodne transakcije:
 - Priliv – porast ponude
 - Izvoz roba i usluga
 - Priliv faktorskih dohodaka i transfera
 - Priliv kapitala i kredita
 - Odliv – smanjenje ponude
 - Uvoz roba i usluga
 - Odliv faktorskih dohodaka i transfera
 - Odliv kapitala
- Monetarna politika
 - Stopa obavezne rezerve komercijalnih banaka